

WEAR DREAM Club

2 / 2016, syyskuu

SISÄLTÖ 2/2016

Pääkirjoitus, taittajien terkut	3
Transhistoriaa, osa 2	4
Kummisedästä kummitädiksi	11
Tänä kesänä kerroin naapureille	12
Pukeutumisen ja puhumisen ihmeellinen maailma	14
Tiitti kumppaneineen Protu-leirillä	17
Hauhon ohjelma	18

TAPAHTUMAT 2016

DreamWearin kahvi-illat

Transtukipisteellä Helsingissä jokaisen kk:n 2. maanantai ja 4. tiistai klo 19.00 ellei toisin mainita.

Muut tapahtumat

Muista tapahtumista löydät tietoa tämän lehden sivuilta, paikallisen SETAn toimistolta, Transtukipisteeltä sekä kotisivuiltamme internetistä.

Wuolteen viikonloput ym.....

DREAMWEAR CLUB R.Y.

Kotisivut

<http://www.dreamwearclub.net/>

Sähköposti

dwc@dreamwearclub.net

www.facebook.com/DreamWearClub

Yhdistyksen tili

FI49 5770 0520 1002 53

Jäsenmaksu

40 € / vuosi 2016

Miksi kannattaa olla DWC:n jäsen?

- ilo kuulua mukavaan joukkoon
- oma jäsenlehti
- saat oikeaa tietoa omasta identiteetistäsi
- olet etuoikeutettu jäsenten tapahtumiin
- ilmainen jäsenyys puolisollesi
- jne, jne...

Pasilanraitio 5, 2. krs, 00240 Helsinki

Johtava sosiaalityöntekijä

Maarit Huuska

050 913 3278 (ti 14-16)

maarit.huuska@seta.fi

DreamWear Club 2/2016

ISSN 1456-6079

18. vuosikerta

Ilmestyy 2-4 kertaa vuodessa

Päätoimittaja: Kristiina XL

Taitto/ulkoasu: Kirsi & Kristiina XL

Toimituksen sähköposti:

toimitus@dreamwearclub.net

Etukansi:

Maria kukkameressä

Takakansi:

Eveliina elävänä kirjana

Turun kaupunginkirjastossa

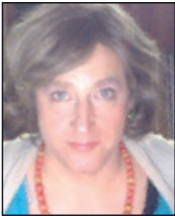
Tämän numeron avustajat:

Tom Linkinen, Miisa Penttilä, Anu-katariina, Esa, Maria

Painopaikka:

KL-Digipaino

Edixion 120g/90g

LEHDEN SILMUJA, AJATUKSEN VERSOJA

Yhdistyksemme 20-vuotisjuhla-vuosi jatkuu. Keväällä juhlimme Hauholla vieraittemme kanssa, syystapaaminen vietetään oman väen kesken. Ohjelmaa on omasta takaa mutta toki vierailevia tähtiesiintyjäkin kuulemme. Perjantaina paikalle on lupautunut Ajatushautomo Hatun johtajia kaksikin kappalein; johtajat Rosa Meriläinen ja Saara Särnä puhuvat otsikolla ”Anna mennä!”. Arvatenkin otsikko viittaa heidän hiljattain julkaistuun kirjaansa ”Anna mennä - opas hauskeempaan elämään”. Jussi Saarinen Aamulehdessä arvioi, että ”Kirjan pääviesti on tämä: häpeä painaa ihmisen kasaan ja imee värit elämästä. Onneksi häpeä häviää kehtaamalla.” Luvassa lienee räiskyvä esitys sukupuolista, itsensä kehumisesta, uudenlaisesta feminismistä, joka lupaa miehillekin vapautuksen pönäkästä patriarkaattista ja ties mistä mieltä kuohtavasta. Veikkaan, että esitys ei jätä kylmäksi, sen verran räväköitä ovat kyseiset johtajat. Kannattaa siis hankkiutua Hauholle jo perjantaina. Tarkempi ohjelma löytyy tämän lehden sivuilta.

DwC osallistuu tänäkin vuonna marraskuussa TransHelsinki-viikon ohjelmaan. Viime talvena kaikki vastasivat transihmisille suunnattuun kyselyyn syrjinnästä

työelämässä ja tämän kyselyn tuloksia ja uudistetun tasa-arvolain merkitystä puidaan seminaarissa Töölön kirjaston Waltari-salissa 15.11. klo 16.30-19. Ja DwC taitaa saada TransHelsingin lauantaiseen yhteisöseminaariinkin ohjelmaa. Tähän asti olemme loistaneet pois-saolollamme niin, että oikein hävettää.

Näkyvintä ja kuuluvinta TransHelsinki-antia tulee varmaankin olemaan etkobileet 12.11. Kellohallissa. Keväällä Hauholla pohdittiin yhdistyksemme luonnetta ja todettiin usealla suulla, että ihmisoikeusluonteen tulee korostua ja toisaalta kaapista tuloa on kaihuttu. Niinpä tartumme tilaisuuteen järjestää yhdessä FemF-tapahtuman (<http://www.femf.net/>) ja Transforces-ryhmän (<http://www.transforces.fi/>) kanssa tavallista isommat bileet, joissa näkyy DwC:n 20-vuotistaival rekisteröitynä yhdistyksenä. Olemme siis yksi kolmesta järjestäjästä, omalla ohjelmistolla ja äänellämme, joten kaikki merkkäavat marraskuun 12. päivän kalenteriinsa! Feministisen foorumin teemana on tänä vuonna ”tila”. Teema on mitä mainioin ja johdattaa kysymään tiitin tilan perään, onko se katu vai kaappi.

Trasek ry. on yhdistys, joka sääntöjensä 2. pykälän 2. momentin mukaan ”pyrkii muuttamaan

yhteiskunnassa vallitsevan tavan, jonka mukaan ihmiset jaotellaan kuulumaan jompaankumpaan kahdesta vastakkaiseksi määritellystä sukupuolesta”. Itse en näe Trasekin ja DreamWear Clubin pyrkimysten välillä mitään ristiriitaa, päinvastoin. Vaikka Trasek keskittyy enemmän transsukupuolisten etujärjestötoimintaan ja DwC:lle jää enempi se sukupuolen ilmaisu, on yhdistysten intressit samansuuntaiset. Tämä konkretisoitui mm. Trasekin lausuntona nimilain uudistamiseen, johon DreamWear Club yhtyi. Lausunnossa esitimme etunimen sukupuolisidonnaisuuden poistamista. Nimittäin sukupuolisidonnainen etunimikäytäntö antaa ymmärtää, että sukupuolia olisi vain kaksi: nainen ja mies. Nimilain uudistuksen kanssa pitää olla hereillä, näyttää pahasti siltä, että nykyisen oikeusministerin johdolla etunimen sukupuolisidonnaisuutta ollaan vahvistamassa entisestään. Nykyisetkin sukupuolineutraalit etunimet julistettaisiin joko miehen tai naisen nimeksi. Ja se olisi taas sellaista taaksepäin menemistä, jota parhaamme mukaan vastustamme.

Krisse

LEHDEN TAITTAJAN TERKUT

Kun on reilut parikymmentä vuotta tehnyt pieniä mainostöitä ja taittohommia omassa kopio- ja painotalossa, tulee teksteistä helposti enemmän visuaalinen kuin sisällöllinen juttu. Kopioin tekstit niiden alkuperäisen tuottajan aineistosta

taittoon ja muotoilen paketin kaasaan siten että se on selkeä ja mielellään myös hyvän näköinen.

Tällä kertaa kävi toisin! Aineiston seassa oli teksti joka ”osui ja upposi”. Lievän liikutuksen vallassa luin kummityttöni Miisan jutun

kun sen sain. Pari vanhentunutta termiä vaihdettiin nykyaikaisempaan mutta muuten teksti on Miisan ”kynästä”. Snif. On se ihana!

Kirsi

RISTIINPUKEUTUMISEN JA TRANSGENDERIN HISTORIAA KESKIAJALLA JA UUDEN AJAN ALUSSA

Teksti: Tom Linkinen, FT,
keskiajan ja seksuaalisuuksien
historian tutkija

Keskiajalla ja uuden ajan alussa, siis ajanjaksona 500-luvulta 1700-luvulle, ristiinpukeutuminen ja transgender ovat olleet osa länsimaista historiaa ja kulttuuria aivan kuten ne olivat ennen keskiaikaa ja uuden ajan alun jälkeen. Kirjoitukseni pohjaa luentoon ”Ristiinpukeutuminen ja transgender antiikissa, keskiajalla ja uuden ajan alussa” kutsuttuna luennoitsijavieraana Dreamwearclubin kevätkokouksen loppuna 23.5.2015. Tämä kirjoitus on laadittu luennon loppuosan pohjalta. Antiikin aikakautta seuranneiden keskiajan ja uuden ajan alun mittaan sukupuolta, ristiinpukeutumista ja transgenderiä pohdittiin uudelleen monin tavoin, ja niistä siis lisää tässä ja nyt.

Osa antiikin tarinoista ja kirjoituksista eli halki keskiajan. Niitä luettiin ja uudelleentulkittiin keskiajan vuosisatojen mittaan. Varsinkin antiikin kreikkalaisen kirjoittajan nimi Homeroksen sekä roomalaisen Ovidiuksen kirjoitukset säilyivät kopioina, ja erilaisia keskiaikaisia versioita laadittiin. Ovidius (Publius Ovidius Naso) kirjoitti kokoelmassaan *Metamorfooseja* eli *Muodonmuutoksia* ainakin neljä sellaista muodonmuutostarinaa joissa liikuttiin myös sukupuolten välillä. Näistä tarinoista Hermafroditoksen sekä Ifiksen tarinat olivat sellaisia, joita uudelleenkirjoitettiin myös keskiajalla. Yksi hieman tunnetumpi esimerkki Ovidiuksen tarinoiden

Molly-henkinen pilakuva uuden ajan alun Englannista, osattiin sitä ennenkin.

uudelleentulkitsijoista keskiajalla on englantilainen, 1300-luvulla elänyt ja kirjoittanut John Gower. Hän kirjoitti Ovidiuksen tarinoista Hermafroditoksen sekä Ifiksen ja Ianthen tarinat uudelleen omis- sa nimissään 1300-luvun lopulla englantia lukea osanneille lukijoille. Se että Gower tarttui näihin tarinoiniin kertoo jo siitä miten tällaisille teemoille ja aiheille oli kiinnostusta. Keskiaikaiseen kulttuuriin uudelleentulkittuna tyttöinä

kasvanut Ifis toiseen tyttöön Iantheen rakastuneena muuttui Jumalan ihmeen kautta pojaksi ja näin he saattoivat mennä ikään kuin ”luonnollisesti” naimisiin. Ovidius kirjoitti paheksuvaan sävyyn myös naisen vaatteisiin pukeutuneesta muinaisesta tarunomaisesta Assyrian kuninkaasta, joka tunnettiin tuolloin nimellä Sardapoulos. Sekin tarina oli mitä ilmeisimmin sekä Gowerille että hänen lukijoilleen mielenkiintoa nostattava,

Paavi Johannasta on tehty myös romaaneja ja elokuvia nykyaikana. Tässä kansikuva vuonna 2009 valmistuneesta elokuvaversiosta.

eihän hän muuten olisi aiheeseen tarttunut ja siihen aikaa paperia ja mustetta kuluttanut.

Paavi Johanna, Krakovan yliopiston opiskelija, sekä Jeanne D'Arc

Moneen kertaan kerrottu ja melko tunnettu tarina Paavi Johannasta, varhaiskeskiaikaisesta paavista, joka olikin nainen, oli aikanaan suosittu urbaani legenda. Tarina päättyi myös kronikoihin ja se on tunnettu myös keskiajan jälkeen. Tarinan mukaan 800- tai 900-luvulla pojaksi pukeutunut nuori nainen pääsi luostarikou-

luun ja eteni munkkina lääkäriksi Roomaan, jossa hänestä tuli niin suosittu että hänet valittiin paaviksi. Hän kuitenkin paljastui naiseksi synnyttäessään yllättäen lapsen kesken pääsiäiskulkueen ja tarinan eri versioiden mukaan hän joko kuoli synnytykseen tai raivostuneen väkijoukon käsiin. Paavi Johannan tarinassa ei ole kyse historiallisesta tapahtuneesta asiasta vaan kaupunkitarinasta ja sen suosio kertoo miten transsukupuolisuudella oli paikkansa keskiajan kulttuurissa. Paavi Johannan tarina on kirjoitettu ainakin kahdeksaan eri kronikkaan, oman aikansa historiankirjaan, keskiajan

mittaan 1200-luvulta 1400-luvulle, ja uuden ajan alussa 1500-luvulta eteenpäin tarinaa kirjoitettiin edelleen.

Paavi Johannan tarinan suosioon liittyy varmasti kasvava paavi-instituution kritiikki, ja sen oheen tarina sopi työkaluksi hyvin. Oikeasti aikanaan eläneitä mieheksi pukeutuneita ja miehenä eläneitä lähtökohtaisesti biologisesti naisiakin keskiajalla toki oli. Yksi melko tunnettu tapaus löytyy 1400-luvun alun Krakovasta. Nainen nimeltä Nawojka pukeutui mieheksi ja miehenä pääsi opiskelemaan Krakovan yliopistoon, yliopistoihinhan hyväksyttiin tuolloin opiskelemaan vain miehiä. Hän il-

Maria Falconetti elokuvassa Jeanne d'Arcin kärsimys (ohjaus Dreyer 1928).

meisesti ”meni läpi” parin vuoden ajan kunnes jostain syystä paljastui biologisesti naiseksi ja opinnot yliopistossa loppuivat siihen. Halu oppia ja opiskella saattoivat olla Nawojkan syy elää miehenä, ja naiseksi paljastuttuaan hänen elämänsä jatkui nunnaluostarissa.

Keskiajan tunnetuin ristiinpukeutuja lienee Jeanne D'Arc 1400-luvun Ranskasta. Myöhemmin satavuotisen sodan ranskalaiseksi sankarittareksi nostetun

Paavi Johannan kirkollisen uran ja elämän hirvittävä loppu.

Transgender-ihmisten tarinoita osana keskiajan kulttuuria ja historiaa

1300- ja 1400-lukujen ajoilta tiedetään useita naiseksi pukeutuneita miehiä, joista osa oli naisena eläneitä miehiä. Ristiinpukeutumisen ohella myös sekä transsukupuolisuutta että intersukupuolisuutta voi tulkita näistä tapauksista. Minulle tuttuja tapauksia löytyy ainakin neljä; lontoolainen John Eleanor Rykener, John Tirell myöskin Lontoosta, venetsialainen Rolandino eli Rolandina, sekä bolognalainen Antonio Masi, joka tunnettiin myös nimellä Cantarino.

John Eleanor Rykenerin tarina

on minulle varsin tuttu. Olen kirjoittanut hänestä jo gradussani vuonna 1999, sittemmin tutkijana useaan otteeseen sekä suomeksi että englanniksi, ja lisäksi olen kirjoittanut hänestä yhdessä nukke-teatteritaiteilija ja näyttelijä Timo Väntsin kanssa näytelmän, jota olemme Timon kanssa esittäneet ympäri Suomea ja lisäksi Italiassa, USA:ssa ja Englannissa kuluneen viiden vuoden aikana. Säilyneen oikeuspöytäkirjan mukaan John Rykener eli naisena ja käytti itsensä nimeä Eleanor, eli Lontoossa ja lisäksi parissa muussa paikassa 1300-luvun lopun Englannissa, ja eli naisena tehden ns. naisten töitä. Oikeuden kuulusteltavaksi hän

Nykyajan vääristynyt kuva Jeanne d'Arcin hahmosta. Varmaan myyvämpi kuin alkuperäinen.

Jeanne elämä päättyi vihollisten englantilaisten sota-oikeudenkäyntiin ja roviolle, ja ristiinpukeutumisen ja transgenderin historian kannalta oleellista on että yhdeksi keskeiseksi rikokseksi oikeudenkäynnissä mainittiin sukupuolirajojen rikkominen; Jeanne pukeutui sotilaana miesten vaatteisiin.

Viola ja ruhtinatar. Kuvitusta William Shakespearen Loppiaisaattonäytelmään. Violan roolin esitti mies, joka Violan roolissa esitti myös naista, joka esitti miestä. Maalaus Frederick Richard Pickersgill

joutui koska oli otetti kiinni ”itse teosta” harjoittamasta seksiä prostituoituna miehen kanssa Lontoossa vuonna 1394 ja kuulustelussa hän kertoi erinäisistä vaiheistaan ja elämästään Eleanorina. Prostituition ohella hän tarinansa mukaan työskenteli myös tarjoilijana ja koruompelijana. Nämä olivat kaikki ns. ”naisten töitä”. Erikseen hän kuulustelupöytäkirjan mukaan kertoi myös miten oleskellessaan Oxfordissa kolme yliopistomiestä harjoitti hänen kanssaan seksiä maksua vastaan ”paha aavistamattomina ja usein”. Tämä vihjaisi siihen että näille asiakkaille Oxfordissa hän olisi ”mennyt läpi”. John Eleanor Rykenerin tarina ja tapaus on lähtökohtaisesti 1990-luvulla tulkittu varhaiseksi ja harvinaiseksi esimerkiksi miesten välisestä seksistä keskiajan Englannin lähteitten joukossa. Nytemmin 2010-luvulla on aika muistuttaa että kyseessä voi yhtä kaikki ja pikemminkin olla harvinainen menneisyyden jälki transgenderin elämästä. Olen itsekkin ehtinyt ottaa kantaa kumpaankin tulkintaan, ja olen sitä mieltä että John Eleanor Rykenerin tarina on tarina keskiajalla eläneestä transgenderistä, sikäli jos oikeuspöytäkirjan tarina perustuu tositapahtumiin. Ja vaikka se perustuisikaan oikeasti tapahtuneeseen, on se yhtä kaikki lähde ja jälki keskiaikaisesta mielikuvituksesta, johon mahtui ristiinpukeutumisen ohella transgender. (On myös mahdollista, että koko oikeuspöytäkirja on allegorinen oman aikansa kuninkaanvallan kritiikki, mutta siihen kysymykseen pitää palata jossain aivan toisessa kirjoituksessa kuin tässä.)

John Tirell oli lontoolainen näyttelijä, sekä ilmeisesti myös taskuvaras ja huijari. Hän kierteli Lontoon ja sen lähiseutujen markkinoita osana näyttelijäseuruetta. 1420-luvulla hänestä löytyy maininta oikeuspöytäkirjasta, jonka

mukaan hänet oli pidätetty naisiksi pukeutumisen vuoksi. Pöytäkirjan mukaan häntä oli kielletty tekemästä enää näin, hän oli luvannut käyttäytyä vastedes paremmin ja luvannut ettei enää pukeudu naisiksi. Tämän jälkeen hänet vapautettiin ja siinäpä John Tirellin tarina olikin. Tällaisia tapauksia on aivan varmasti ollut useita.

Rolandino eli Rolandina eli 1300-luvun puolivälissä Venetsiassa. Hän elätti itsensä prostituoituna ja käytti itsestään nimeä Rolandina. Venetsian oikeuspöytäkirjan mukaan hänellä oli ”naisen

Kuuluu kuva 1400-luvun kroonikoista kuvaa kuningas Edward II:n suosikin Hugh Despenserin teloitusta.

Timo Väntsi eläytyy Eleanor-rooliin. Kuva Sander Burmeister.

Tom Linkinen ja Timo Väntsi, Eleanor-nukketeatterin tekijät. Kuva Mila Järvipetäjä

ääni, naisen kasvot, naisen tavat”. Lisäksi hänellä todistajalausunnon ja oikeuden nöyryyttävän ruumiillisen tutkinnan perusteella oli miehen sukupuolielimet sekä myös rinnat. Hän lieneekin varhainen säilynyt historiallinen lähde intersukupuolisesta ihmisestä, joka löysi paikkansa keskiajan maailmassa ja tuli ainakin jotenkuten toimeen prostituoituna. Rolandinon eli Rolandinan tarinalla on surullinen

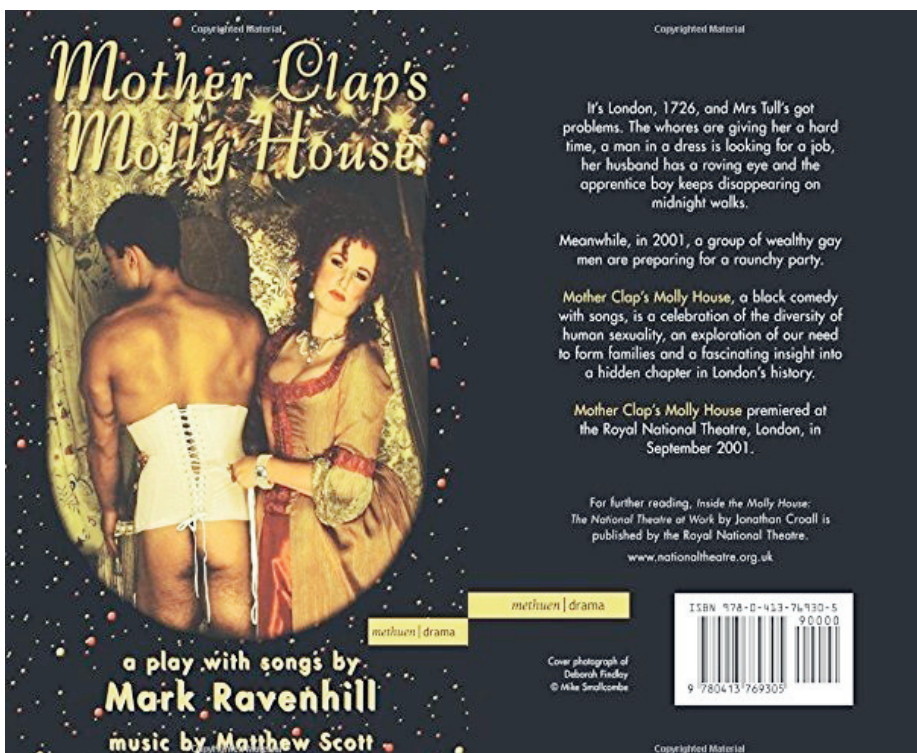
loppu: hänet poltettiin roviolla oikeuskäynnin jälkeen sodomiittina eli aikansa homoseksuaalina.

Bolognassa 1420-luvulla oikeudenkäyntiin joutui prostituoitu Antonio Masi, joka tunnettiin myös nimellä Cantarino. Bologna siinä kuin Venetsiakin oli aikansa suurkaupunkeja ja näiden kaupunkien lait olivat ankaria suhteessa seksuaalisiin ja sukupuolisiin rikoksiin. Antonio Masin toimiminen

naiseksi pukeutuneena prostituoituna toi hänelle kiinni jäätyään kuolemantuomion. Tämän tarinan surulliseen loppuun liittyy ilmiö, joka oli keskiajan lopulla ja sittemmin uuden ajan alussa suosittu: häpeärangaistus, jossa järjestettiin häpeäkulkue. Siinä Antonio Masi eli Cantarino pakotettiin pukeutumaan naiseksi häpäisemismielessä ja häntä kuljetettiin väkijoukkojen läpi kulkueessa ennen teloitusta. Teloitus toteutettiin säilyneen dokumentin mukaan pitkän kaavan mukaan: teloituspaikalla Antonio ensin kastrottiin julkisesti ja sen jälkeen hänet teloitettiin, ilmeisesti hirttämällä.

Ristiinpukeutumiseen pakottaminen häpäisemismielessä on yksi tähän historiaan liittyvä historiallinen ilmiö. Englantilaiset ja ranskalaiset kronikat kertoivat 1400-luvulla omana aikanaan ilmeisen mielenkiintoista tarinaa tunnetun Englannin kuninkaan Edward II:n suosikin Hugh Despenserin häpeäkulkueesta ja teloituksesta. Myöhemmin kirjoitettujen kronikoiden mukaan 1300-luvun alkupuolella maanpetoksesta tuomittu Hugh Despenser pakotettiin naiseksi puettuna aasin selkään häpeäkulkueeseen yleisön pilkattavaksi. Teloituspaikalla hänet sitten kastrottiin julkisesti koska hänen läheinen suhteensa kuninkaaseen oli todettu olleen ”luonnottoman” läheinen, ja sitten hänet teloitettiin.

Edellisten surullisesti – ja karmeasti – päätyneiden tarinoiden lopuksi haluan palata vielä John Eleanor Rykenerin tarinaan. Rykenerin tarinan loppu jää avoimeksi ja samalla tarina sinällään jää elämään monipuolistaen kuvaa keskiajan menneisyydestä. Yksi oleellinen asia Rykenerin tarinassa on, että mistään syytöksestä tai rangaistuksesta ei ole merkintää. Häntä kuulusteltiin ja kuulustelusta laadittiin pöytäkirja, mutta kyseessä oli nimenomaan pidätys

Uudempaa tulkintaa ja näkemystä Molly-teemoista by Ravenhill.

ja kuulustelu, ei oikeudenkäynti. Jos Rykenerin kertomat asiat ja oikeuspöytäkirja perustuvat menneeseen todellisuuteen, Rykenerillä oli ollut paikkansa 1300-luvun lopun Englannissa elää ja työskennellä niin kuin ilmeisimmin halusi; naisena.

Uuden ajan alku: prostituoitua, teattereiden näyttelijöitä – ja huumoria

Uuden ajan alun Euroopassa ristiinpukeutumisen ja sukupuolirajojen liukuvuuden historia on monipuolista. Osa tästä historiasta voi olla myös varsin tutun kuuloista, ja sehän johtuu juurikin siitä että monilla sukupuolirajojen ylittävillä kulttuurisilla ilmiöillä on pitkät perinteet, joita voidaan tunnistaa myös nykykulttuurin ilmiöistä. Tutun kuuloista voi olla uuden ajan alun salaiset sodomiittien kohtauspaikat, aikansa ”homobaarit”, Lontoon niin sanotut ”Molly houses”. Ne olivat salakapakoita, joissa miehistä seuraa etsivät miehet kohtasivat toisiaan. Kapakoiden lempinimi ”Molly” oli naisen nimi, ja kapakoiden asiakkaiden keskuudessa oli yleistä kantaa lempinimiä, jotka olivat naisten nimiä. Ilmiö on myöhemmästä homoalokulttuurista tuttu. Voidaan olettaa, että tällaisessa kulttuurisessa tilassa oli tilaa myös ristiinpukeutujille ja transgender -ihmisille.

Teattereissa miehet näyttelivät kaikki roolit, siis myös naisroolit. Tämä käytäntö ja perinne oli säännönmukainen, siis sääntö eikä poikkeus, ja teattereiden lavoille oli pääsy vain pojille ja miehille, ei naisille. Sääntö päti kaikkiin naisrooleihin, myös Shakespearen Romen ja Julian Juliaan, ja myös Shakespearen ”Kuten haluatte”-näytelmään, jossa on roolihahmo Rosalind. Poika tai mies on esittänyt Rosalindin roolin, joka taas näytelmässä näyttölee lavalla myös

naisena miestä. Tällaisessa asetelmassa niin näyttelijät kuin heidän yleisönsä ovat saaneet pohtia ja kokea sukupuoliroolien ja -rajojen häilyvyyksiä ja liukuvuuksia hyvinkin monipuolisesti.

Usein oli kyse huumorista. Yllä mainitulle Rosalindin hahmolle on eittämättä naurettu, se on ollut osa komedian ja huumorin maailmaa. Huumorin historia on usein pilkkanaurun historiaa ja tämän kirjoituksen aihepiirin historiasa pilkkanaurua riittää. Aiemmin mainitut häpeärangaistuksen ja niiden osana ristiinpukeutumiseen pakottaminen häpäisemismielessä ovat nekin osa pilkkanaurun historiaa, sen ikävämpää puolta, mutta vähemmän pahansuopiakin nauramisia ja naurattamisia historiasta löytyy. Yksi tällainen on englantilainen Morris dance -perinne. Siinä rennosti huvittaviksi tarkoitettuihin perinnevaatteisiin pukeutuneet soittajaryhmät soittavat perinteisiä musiikkikappaleita esimerkiksi viuluilla ja luutuilla. Perinne on keskiaikainen, kavalisia lähteitä löytyy Englannista ainakin 1400-luvulta saakka, ja yksi Morris dancen hahmoista on naiseksi pukeutunut mies. Hänen nimensä on yleensä Mary tai Bessy, ja hänen osansa perinteessä on soittamisen ohessa tanssahdella huvittavasti. Tällainen voi kuulostaa tutulta; eikö tällaiseen perinteeseen asetu myös esimerkiksi näennäisen harmiton tapa komiikasta, jossa mies pukeutuu naiseksi huumorimielessä vaikkapa suomalaisessa perinteisessä elokuvassa ”Pekka ja Pätkä puistotäteinä”? Tällaista huumoriahan on nykypäiviin saakka riittänyt. Sillä on pitkät perinteensä.

Kaiken kaikkiaan ristiinpukeutumisella ja transgenderillä on historiansa. Kuten edellisessä kirjoituksessa totesin, se on pitkä ja se on läsnä ensimmäisistä länsimaisen historian juurista lähtien. Sitä löy-

tyy niin Homeroksen eepoksista kuin Raamatusta, ja vaikka lähteitä on vain vähän, sitä löytyy sieltä täältä halki koko historian, ja se on monipuolista. Sen historian päälle pitäisi voida rakentaa myös monipuolista nykypäivää ja nykykulttuuria, joka on muutakin kuin tuomitsemisen tai pilkkanaurun kulttuuria.

Kirjallisuutta, luettavaa:

Aarnipuu, Tiia: Trans. Sukupuolen muunnelmia. Like 2008.

Bennett, Judith M.: ”Lesbian-liike” and the Social History of Lesbianisms. Sivut 1–24 julkaisussa Journal of the History of Sexuality, Volume 9, No 1–2, January–April 2000.

Bennett, Judy M.: Early, Erotic and Alien: Women Dressed as Men in Late Medieval London. Sivut 1–25 julkaisussa History Workshop Journal, Issue 77, Spring 2014.

Bullough, Vern L.: Cross Dressing and Gender Role Change in the Middle Ages. Sivut 223–242 teoksessa Handbook of Medieval Sexuality. Ed. Vern L. Bullough & James A. Brundage. Garland 1996, 2000.

Karras, Ruth Mazo & Linkinen, Tom: John/Eleanor Rykener Revisited. Sivut 111–124 teoksessa Founding Feminisms in Medieval Studies, ed. Laine E. Doggett & Daniel E. O’Sullivan. D. S. Brewer 2016.

Karras, Ruth Mazo: Sexuality in Medieval Europe. Doing Unto Others. Routledge, New York 2005.

Linkinen, Tom: Sukupuolinen vieras John ”Eleanor” Rykener – naisena esiintynyt miesprostituoitu 1300-luvun Lontoossa. Sivut 326–334 julkaisussa Historiallinen aikakauskirja HAIK 3/2004.

Ei enää ihokarvoja!

Poistamme häiritsevät ihokarvat valoimpulssilla vuosiksi, jopa pysyvästi. Aloita hoito nyt, saat **ensimmäisestä hoitokerrasta 50 % alennuksen.** Sen jälkeen saat Dreamwear-clubin jäsenkortilla 20 % alennuksen jokaisesta hoitokerrasta.

Radical'Epil

Bulevardi 15, 00120 Helsinki, www.radicalepil.fi
puh. 050 5500 630, info@radicalepil.fi

KUMMISEDÄSTÄ KUMMITÄDIKSI

Teksti: Miisa

Kuvat: Miisan perhealbumi ja Kirsi

Olen 15-vuotias tyttö Lapis-ta ja olin rakkaan kummitätini yrityksessä TET-harjoittelussa viime keväänä. Nyt sitten täältä Rovaniemen kaupungista kirjoittelen DWC-lehteen kertoakseni miltä minusta tuntui 12-vuotiaana kun kummisedästäni tulikin kummitätini.

Tiesinkö minä silloin edes mitä transsukupuolisuus tai transvestisuus tarkoitti? En, mutta tiesin että jotkut miehet pukeutuvat naisiksi ja jotkut naiset miehiksi. En vielä tiennyt miksi joku korjaa sukupuoltaan ja miten miehestä tulisi nainen mutta suhtauduin avoimin mielin asiaan. "Jos hän on onnellisempi nyt, sehän on hyvä", sanoin, kun äitini kertoi minulle - ja hymyilin. Minusta se ei vaikuttanut oudolta vaan jotenkin luonnolliselta. Jos joku tuntee olevansa loukussa väärässä sukupuolella ja korjaa lopulta sukupuolensa tai tykkää pukeutua vastakkaisen sukupuolen omaisesti, en näe siinä mitään väärää. Se ei ole mikään uusi juttu. Transsukupuolisia ja transvestiitteja on ollut aina ja ensimmäisiä sukupuolenkorjausleikkauksia alettiin tekemään jo 1930-luvulla.

Yksi ensimmäisistä ihmisistä, jolle tehtiin sukupuolenkorjausleik-

Miisa TET-harjoittelussa kuorittamassa DWC-lehden numeroa 1/2016. Miisan kanssa tehtiin lehti yhdessä taiton alusta asti. Kivaa oli!

kaus, oli tanskalainen taidemaalari Einar Wegener. Myöhemmin tunnettu nimellä Lili Elbe. Kävimme äidin kanssa katsomassa elokuvan joka perustui häneen. Elokuva on nimeltään "Tanskalainen tyttö" ja se on tositapahtumiin pohjautuva tarina. Voisi sanoa että itkin silmäni päästä elokuvateatterissa ja varmaan vielä tunnin kotiin päästyämme. Koskettava elokuva perustuu David Ebershoffin saman nimiseen romaaniin, joka menestyi monissa maissa ja nousi bestselleriksi.

Tällaisessa tuppukylässä on hankalaa olla erilainen tai erottua jou-

kosta elikkäs siis olla oma itsensä, joten pidän kummitätiäni erittäin rohkeana. Hän on minulle erittäin tärkeä ja rakastan häntä hyvin paljon eikä se ole muuttunut, eikä koskaan tule muuttumaan. Kaikki me olemme erilaisia niin miksi meidän pitäisi kulkea massan mukana ja yrittää kuulua yhteiskunnan määrittämiin tiukkoihin lokeroihin? Ihmiset pyrkivät täydellisyyteen, vaikka ovat jo täydellisiä omana itsenään. En tarkoita, että ihmisten ei pitäisi käyttää meikkiä tai että kauneusleikkaukset on väärin. Kukin ihminen saa tehdä mitä itse lystää ulkonäkönsä kanssa ja meikki sekä kauneusleikkaukset eivät ole mitenkään muiden asia, vaan jos itse haluat vaikka mennä kauneusleikkaukseen, mene. Jos haluat käyttää meikkiä, käytä. Se ei kuulu kellekkään muulle mitä itse teet omassa elämässäsi. Miksi pitäisi olla samanlainen kuin joku tietty julkisuuden henkilö kun voi olla oma kaunis itsensä? Kenenkään ei pitäisi pelätä olla erilainen.

Miisa Penttilä

Kirsi ja Miisa syksyllä 2001 Misun ristiäisissä.

Kirsi ja Miisa syksyllä 2016 Misun 15v synttäreillä.

TÄNÄ KESÄNÄ KERROIN NAAPUREILLE...

Teksti ja kuvat: Anukatariina

Naispersoonani julkisuus on muuttunut vuosien ajan. Lapsena pidin asian visusti salassa, tosin myöhemmin on osoittautunut, että olen jäänyt kiinni jo kymmenvuotiaana. Vaikka olin si-

nut oman identiteettini kanssa jo varsin varhain, klassiseen tapaan kuvittelin paljastumisen olevan vähintäänkin maailmanloppu.

Vuosikymmenten totaalisen salailun jälkeen aloin kuitenkin liikkua varovasti julkisesti tämän vuosikymmenen alussa. Se osoittautuikin aika helpoksi, kun huomasin, että vaikka biologinen sukupuoleni useinkin tunnistettiin, nais- ja mieshahmoani ei kovinkaan moni samaksi henkilöksi katuvilinässä yhdistä. Tyylin kehittyessä se mieheksi tunnistaminenkin alkoi olla harvinaisempaa ainakin niiden kohdalla, jotka vain kulkevat ohi.

Tämä huomio antoi vähitellen turvallisen tunteen siitä, että voin liikkua totaalisen vapaasti missä tahansa, vaikka olinkin teknisesti kaapissa. Vatsatanssin ja muiden aktiviteettien mukana alkoi syntyä sosiaalisia suhteita, mikä olikin valtavan vapauttava ja oloa kokonaisvaltaistava tunne. Monet tunsivat siis Anukatariinan, mutta vain harvat sekä hänet että hänen miespersoonansa. Näihin harvoihin kuuluvat onnekseni myös siskoni ja tyttäreni, jotka ovat olleet ihanasti tukemassa minua.

Asioiden helppous kevensi siis olemista, mutta toisaalta helppous aiheutti sen, että en saanut aikaiseksi edetä kaapin hajottamisessa. Olin toki nakertanut sen seiniä siten, että olen pukeutunut neutraaleihin naisten vaatteisiin ja muokannut ulkonäköäni naisellisempaan suuntaan pikkuhiljaa. Olen ollut myös ”huolimaton” siihen tyyliin, että lopulta asioissa ei ole mitään kertomista, koska kaikki jo tietävätkin. Vaikka en enää aikoihin ole pelännyt maailmanloppua asian paljastumisen yhteydessä, ajatus julistaa ”uutinen” vaivautuneiden naapureiden edessä on ollut ponnistus, johon minulla ei ole ollut voimia.

Kotipuolella huolimattomuuteni on ollut työympä-

ristöä suurempaa ja olen aika usein luikkinut autolle Anukatariinana. Useimmiten olen sen kuitenkin tehnyt ”puolivalmisteena” ja viimeistellyt itseni jossain hiljaisella kadunpätkällä. Tämä on alkanut pikku hiljaa rasittaa – puolisoa se on rassannut jo alusta alkaen.

Niinpä pitkällisen jahkailun jälkeen sain väsättyä kirjeen naapureiden postilaatikoihin jaettavaksi – se puhetilaisuus taloyhtiön pihalla kun tuntui edelleen ylivoimaiselta ajatukselta.

Hyvät Ohrakaskensyrjä 6-8:n asukkaat

Moni teistä on varmaan huomannut, että yhtiössämme asuu yksi itsestään vähän ääntä pitävä asukas. Itse asiassa hän on asunut täällä jo 21 vuotta. Hän on ollut kovasti piilotteleva ja arka, mutta jotkut teistä ovat hänet nähneetkin. Sääste- liäs hän on, käy suihkussakin aina samaan aikaan asunnon muiden asukkaiden kanssa. Viime vuonna hän on tullut toisaalta toimeliaammaksi ja toisaalta vähemmän piilottelevaksi – iän myötä hän on vihdoin vakuuttunut, että ei tarvitse kaikkeen tekemiseensä muiden lupaa. Tähän asti hän on kuitenkin ollut kovin arka kohtaamaan taloyhtiön muita asukkaita. Nyt moinen piilottelu alkaa häntä painaa ja niinpä hän on päättänyt, että aikoo elää samanlaista elämää kuin muutkin.

Hänen nimensä on Anukatariina ja hän voi näyttäytyä lähinnä silloin, kun miespersoonani ei ole näkössä. Hänellä on erilaisia harrastuksia itämaisesta tanssista ihmisoikeusjärjestöjen toimintaan ja liikkuu näissä merkeissä muutaman kerran viikossa. Hän saattaa viettää aikaansa myös omalla pihallaan kesästä ja puutarhasta nauttien.

Hänelle voi siis sanoa moi ja jutella kaikkea sitä, mitä miespersoonalleni juttelisitte, heillä kun on aika lailla sama ajatusmaailma... Anukatariinasta itsestäänkin saa toki jutella ☺

Anukatariinan taustalla olevasta ilmiöstä voit lukea esimerkiksi linkistä:

<http://transtukipiste.fi/transvestisuus/>

Jos lapsenne ihmettelevät asiaa, voisivat siitä heille sopivalla tavalla kertoa seuraavat tarinat:

https://www.dropbox.com/s/chx73efh16dkdtk/Tarinat_lapsille_2013.pdf

Terveisin

AA-asunnon väki

Ajatukseni oli, että ihmisillä olisi kirjeen luetuana aikaa reagoida asiaan niin, että ovat sitten valmiimpia kohtaamaan minut, kun siellä pihalla vastaan tulisin. Ja näin tapahtuikin, yhtään selkeää vaivautunutta reaktiota en ole kohdannut.

Jotkut eivät ehkä ole olleet huomaavinaan, mutta osa heistä ei todennäköisesti edes ole tajunneet, kenet ovat kohdanneet. Valtaosa ihmisistä moikkaa iloisesti ja juttelee luontevasti niin kuin ennenkin miesminäni kanssa. Yksi kävi erikseen kehumassa kirjettäni ja rohkeuttani tehdä tämä tempaus. Toinen peukutti muiden selän takana, kun ne toiset moikkasivat käden heilautuksella. Huvittavin naapuri tässä suhteessa oli seinänaapurin koira, joka on saanut päähänsä rähistä miespersoonalleni aina hänet kohdatessaan – Anukatariinan kohtaaminen ei aiheuttanut siinä minkäänlaista reaktiota.

Tempaukseni on huojentanut oloani suunnattomasti. Olen siitä lähtien lähtenyt pihasta aina Anukatariinana, kun jonkin hänellä on ollut matka. Omalla pihalla olen ottanut bikineissä aurinkoa, ruokaillut ja laittanut puutarhaa. Kerran ajelin nurmikkoa taloyhtiön katuvarsilla ja katsoin vaivihkaa reaktioita ... joita ei tullut, liljatu-
nikassa ja punaisissa kumppareis-

Alkusyksyn suuria nautintoja on ollut ajaa pihasta (mummo)pyörällä lähimetsään sieneen.

sa jyrkän penkereen nokkospuskia kurittava mummo on kai liian tavallinen näky näillä main!

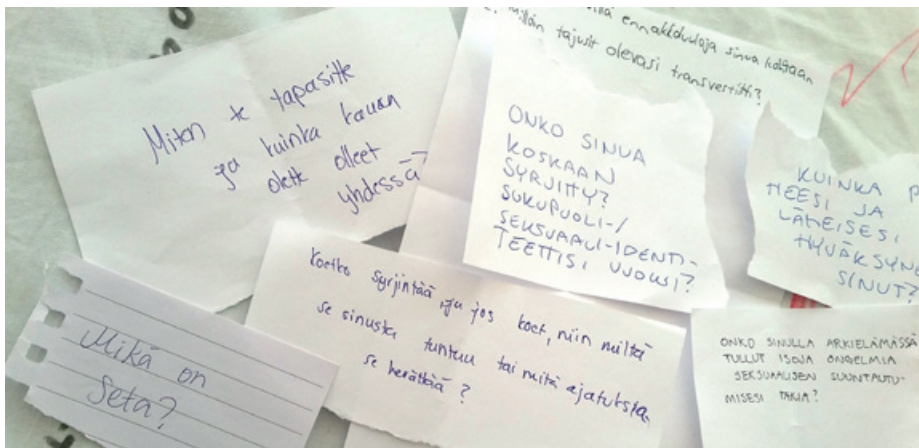
Edelleen on mahdollistunut matkoille lähtö pelkissä naisten varusteissa, niistä ikimuistoisin Juhannusmatka Pärnuun.

Töissä en vielä ole samaa tempausta uskaltanut tehdä. Syy on oikeastaan sama kuin naapureiden kanssa viivytelyssä: En pelkää potkuja enkä kauhean paljon kiusaamistakaan, mutta en vain jaksa sitä henkistä kynnystä ylittää. Ehkäpä kuitenkin ennen eläkepäiviä...

Anukatariina

TIITTI & KUMPPANI GOES PROTU!

Teksti ja kuvat: Esa

Lämmin kesä oli ja meni ja nyt lämpimänä syksynä kesän menoja muistellessa pitää ehdottomana kohokohtana mainita Prometheus-leirien vierailut. Seksuaalisen suuntautumisen moninaisuus on nykyään useimmille nuorille tuttu ilmiö, vähintäänkin ilmiönä jos ei oma-kohtaisena kokemuksena tai lähipiirissä. Sukupuolen moninaisuudesta taas tuntui nuorilla olevan paljon erilaisia käsityksiä, useammin vääriä kuin oikeita, ja vielä harvemmin tietoa siitä millainen ihminen transvestiitti on. Väärinkäsityksiä lähdimme siis Maaritin kanssa oikomaan ensin Protun ja Setan yhteisen koulutuksen kautta ja sitten itse leireille.

Viidellä leirillä tulimme yhteensä käytyä sekä Kiljavalla että

Nuoksiossa. Neljä niistä oli nuorten leirejä ja oli meillä yksi aikuisten leirikin. Itse keskustelu leireillä tapahtui piirissä istuen, alkuun nuorten etukäteen kirjoitamiin kysymyksiin vastailen ja myöhemmin keskusteluna ja pienten harjoitusten kautta. Nuoret olivat pääosin ujoja mutta uteliaita. Ohjaajien esimerkillä moni kuitenkin rohkaistui ja sanoitti omia käsityksiään siitä, mitä heidän mielestä sukupuolen moninaisuus, transsukupuolinen, sukupuoleton tai transvestiitti tarkoittaa. Näistä käsityksistä keskusteleminen johti monet ymmärtämään asiat niinkin uudella tavalla, että monet nuoret pohtivat hyvinkin äänestävänsä henkilöstä vaikkapa Presidentin, vaikka henkilö olisikin tunnetusti transvestiitti.

Erityisesti nuoria mietityttivät sellaiset ajatukset, että millaista transvestiitin arki on, kuinka ihmiset suhtautuvat, kuinka paljon transvestiitti kokee syrjintää, kuinka identiteetti vaikuttaa kumppanin löytämiseen ja miten tullaan kaapista ulos. Puhuimme myös siitä kuinka voi auttaa toisen ulostuloprosessia hienotunteisesti mutta toista tukevasti. Translaki ja äitiyslaki olivat myös kuumia puheenaiheita ja nuorten ilmeet olivat paljonpuhuvia kun tuli keskustelunaiheeksi transsukupuol-

listen pakkosterilointi. ”Miten on mahdollista vielä nykyaikana?” oli mieleenpainuvuin lausahdus nuorten joukosta.

Palaute käynneistä oli kaikin osin positiivinen. Leirit tarjosivat meille päivällisen itse keskustelun päätyttyä, ja monenlaista keskustelua jatkuikin sitten ruokapöydissä. Olipa sitten millä fiiliksellä tahansa paikan päälle mennessä, oli pois lähtiessä tunnelma aivan mahtava ja voimaantunut. Ajatuksissa pyöri hyvin vahvasti lause: nuorissa on tulevaisuus.

Esa

DreamWearClub ry:n syystapaaminen ja syyskokous 7.10. - 9.10.2016 Hauholla

Tervetuloa jälleen tapaamiseenme Wuolteen kartanoon, jonka osoite on: Pokkarintie 31, Hauho. (kts. kartta) Hox! Osa navigaattoreista ohjaa naapurin pellolle!

Lisää tietoa kartanosta löydät kotisivuilta:
<http://www.tunnelmakartanot.fi/awuolle.html>.

Tilaisuus on tarkoitettu vain jäsenille ja kutsuvieraille. Jäsenmaksun maksamiseen ohjeet löytyvät osoitteesta: www.dreamwearclub.net . Ongelmatilanteessa ota yhteys Helgaan (tiedot alempana).

Kysyttävää:

Ohjelmaan liittyvät kyselyt voi osoittaa sähköpostiosoitteeseen dwc@dreamwearclub.net

Ilmoittautumiset:

Kartanolle ilmoittautumiset huonejärjestelyineen hoitaa Helga. Ilmoittautuessa on mainittava jäsenkorttiniimi, mukana tulevan mahdollisen kumppanin nimi, saapumis- ja lähtöpäivä, majoitustoive ja mahdolliset ruoka-allergiat sekä aikataulutoive lauantaille meikkauksesta ja/tai kampauksesta. Ilmoittautuminen on tehtävä viimeistään 5.10.2016. Helgan sähköposti on helga@dreamwearclub.net ja puhelinnumero 040-5576406.

Hinnasto:

Kartano:

2 vrk: 163 euroa 1 vrk: 111 euroa

Vaunupaikka:

2 vrk: 119 euroa 1 vrk: 79 euroa

Lauantain päiväkävijöiden lounas, kakkukahvi ja iltapala 70 €, lounas ja kakkukahvi 55 €, kakkukahvittelu klo 14-18 / 15 €. Pelkkä kokouksessa käynti on ilmainen.

SYYSKOKOUSKUTSU

DreamWearClub ry

Wuolteen kartano, Pokkarintie 35 Hämeenlinna

8.10.2016 klo 15.00

Syyskokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Tullakseen kokouksessa valituksi johonkin tehtävään asianomaisen tulee olla läsnä tai hänen on ollut lähetettävä suostumuksensa puheenjohtajalle.

Terveisin yhdistyksen hallitus

Ohjelma:

Perjantai 7.10.2016

- 13.00- Saapuminen ja majoittuminen, kahvia ja pikkupurtavaa saatavana
18.00 Iltapala
19.00- Ajatushautomo Hatun Rosa Meriläinen ja Saara Särmä
puhuvat aiheesta "Anna mennä!"

Lauantai 8.10.2016

- 7.00 – 10.00 Aamusauna
8.00 – 10.00 Aamupala majoittuneille
9.00 – 15.00 Meikkaus- ja kampauspalvelut, joista vastaa
alan opiskelijaryhmä Tampereelta
10.00 Puolisoiden tapaaminen
12.00 Hallituksen kokous
13.00 Lounas
14.00- Kakkukahvit
14-15.00 Vapaata aikaa meikkaukseen, oleiluun
ja vaatteiden vaihtoon VAIHTOTORILLA
(voit siis tuoda käyttämättä jääneitä vaatteitasi ja asusteita,
kunhan viet käsiin jääneet kamppeesi takaisin mukanas)
15.00-16.30 DreamWear Club ry:n sääntömääräinen syyskokous
16.30-18.00 Jäsenemme Sari Kristiinan esitelmä "Miksi Trans?
Psykologinen, sosiaalipsykologinen ja neurobiologinen tarkastelu"
18.00 Iltapala
19.00 Iltaohjelmaa; musiikkia, laulua, leikkiä ja leikkimielistä kilpailua ym.

Sunnuntai 9.10.2016

- 7.00-10.00 Aamusauna
8.00-10.00 Aamupala
-12.00 Huoneiden luovutus

Sydämellisesti tervetuloa!

BILEET! BILEET! BILEET!

DwC:n 20-vuotisbileet!

Lauantaina 12.11.2016

***yhdessä FemF:n ja Transforces-ryhmän kanssa
Kellohallissa (Helsingin Tukutorilla)
Työpajankatu 2, rakennus 1 e, 00580 Helsinki***

***Yhdistyksemme jäseniä äänessä ja vauhdissa lavalla.
Ja kaikkea muutakin.***

Saavu kello kahdeksan jälkeen ja varaa aikaa kalenteriisi kahteen yöllä!

*Eveliina elävissä seurassa
elävänä kirjana
Turun kaupunginkirjastossa 19.3.2016*

